TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Quốc hội thảo luận nhiều nội dung quan trọng, biểu quyết thông qua Nghị quyết về phương án phân bổ ngân sách

07:50 16/11/2025

Tuần làm việc thứ 4 của kỳ họp thứ 10, Quốc hội khóa XV diễn ra từ ngày 10 - 15/11, các đại biểu đã thảo luận nhiều dự án luật và Nghị quyết quan trọng; trong đó có nội dung Quốc hội biểu quyết thông qua Nghị quyết về phương án phân bổ ngân sách trung ương năm 2026.

Quang cảnh phiên họp Quốc hội chiều 14/11/2025. Ảnh: Doãn Tấn/TTXVN

Tổng số thu ngân sách trung ương là 1.225.356 tỷ đồng

Tuần qua, Quốc hội đã biểu quyết thông qua Nghị quyết về phương án phân bổ ngân sách trung ương năm 2026, trong đó tổng số thu ngân sách trung ương là 1.225.356 tỷ đồng, với 100% đại biểu tham gia tán thành.

Tổng số chi ngân sách trung ương là 1.809.056 tỷ đồng, trong đó dự toán 238.421 tỷ đồng để bổ sung cân đối ngân sách địa phương; dự toán 53.554 tỷ đồng bổ sung cho các địa phương bảo đảm thực hiện mức lương cơ sở 2,34 triệu đồng/tháng; dự toán 187.175 tỷ đồng bổ sung có mục tiêu ngân sách địa phương.

Nghị quyết về phương án phân bổ ngân sách trung ương năm 2026, với tuyệt đại đa số phiếu tán thành, thể hiện sự thống nhất, đồng tình cao. Nâng cao vai trò chủ đạo của ngân sách trung ương là một trong những nội dung được Đảng, Nhà nước, Chính phủ hết sức chú trọng và chỉ đạo Bộ Tài chính rà soát kỹ khi xây dựng dự toán các năm. Đối với dự toán năm 2026, vai trò chủ đạo của ngân sách trung ương được thể hiện trên các góc độ, theo đó:

Tổng chi ngân sách trung ương chiếm 57,7% tổng chi ngân sách nhà nước, đảm bảo các nhiệm vụ chính trị, quốc phòng, an ninh, đầu tư vào các nhiệm vụ, dự án quan trọng của quốc gia, phát triển đồng bộ các hạ tầng kinh tế xã hội, tạo động lực tăng trưởng kinh tế của đất nước.

Ngân sách trung ương tiếp tục bổ sung 479.000 tỷ đồng cho ngân sách địa phương để đảm bảo cân đối, bổ sung có mục tiêu để thực hiện các đề án, dự án, các chính sách an sinh xã hội và cải cách tiền lương. Riêng đối với ngân sách trung ương chiếm 48,4% tổng thu ngân sách Nhà nước, xuất phát từ lý do để đảm bảo an ninh, an toàn tài chính, thận trọng trong bối cảnh có nhiều biến động.

Thu cân đối từ hoạt động xuất nhập khẩu tương đương so với ước thực hiện 2025. Trong khi đó, dự toán thu tiền sử dụng đất năm 2026 dự kiến tăng cao hơn, tăng 220 nghìn tỷ đồng so với dự toán 2025, vì dự kiến 2026 tiếp tục hoàn thiện các kết cấu hạ tầng giao thông quốc gia, đẩy mạnh đấu giá đất cho thuê đất, trong khi đây là khoản thu ngân sách địa phương hưởng tới 85,7%.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng phát biểu tại Quốc . Ảnh: Doãn Tấn/TTXVN

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng cho biết, nếu loại trừ khoản thu tiền sử dụng đất, thì ngân sách trung ương chiếm trên 56% tổng thu ngân sách nhà nước. Ngoài ra, theo điều 44 Nghị quyết dự toán ngân sách nhà nước 2026, trong thực hiện, Quốc hội giao Chính phủ chỉ đạo phấn đấu thu ngân sách nhà nước năm 2026 tăng ít nhất 10% so với ước thực hiện năm 2025 nên dự kiến tỷ trọng thu ngân sách trung ương sẽ tăng trong quá trình thực hiện đảm bảo nâng cao được cái vai trò chủ đạo của ngân sách trung ương.

Đối với năm 2027, thực hiện đồng bộ theo Luật Ngân sách Nhà nước năm 2025 sẽ thay đổi toàn diện phân cấp nguồn thu và nhiệm vụ chi giữa trung ương và địa phương, vai trò chủ đạo của ngân sách trung ương sẽ được củng cố hơn.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng báo cáo rõ hơn về việc nguồn dự toán chi thường xuyên chưa phân bổ chi tiết đầu năm còn khá lớn. Phương án phân bổ ngân sách trung ương trình Quốc hội đã được Chính phủ rà soát kỹ lưỡng, chỉ giao dự toán ngay từ đầu năm đối với các nhiệm vụ, chế độ, chính sách, đảm bảo đầy đủ điều kiện, thủ tục, xác định rõ đối tượng, mức kinh phí, chế độ chi tiêu theo quy định.

Tại báo cáo số 56, khoản chi còn lại chưa phân bổ là khoảng 92.000 tỷ đồng. Tiếp thu ý kiến của các đại biểu Quốc hội, Chính phủ đã trình Quốc hội phân bổ chi tiết kinh phí hỗ trợ các địa phương quản lý bảo trì đường bộ là khoảng 10,4 nghìn tỷ đồng. Đối với số còn lại chủ yếu là các nhiệm vụ đã có chủ trương,

chính sách của Đảng, Nhà nước nhưng đang trong quá trình thể chế hóa, ban hành các văn bản tổ chức thực hiện hoặc cần tiếp tục rà soát mức kinh phí phát sinh trong thực tế để đảm bảo chi đúng đối tượng, tránh lãng phí.

Trong đó 33.000 tỷ đồng dành nguồn trong các lĩnh vực y tế, giáo dục, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, xây dựng và thực thi pháp luật để triển khai các nghị quyết đột phá của Bộ Chính trị ban hành sau khi thể chế hóa đầy đủ và tiếp tục rà soát các nhiệm vụ, dự án cụ thể.

Khoảng 10.000 tỷ đồng để dành cho chính sách lương hưu, trợ cấp cho người có công và một số chính sách xã hội sau khi cấp có thẩm quyền quyết định phương án điều chỉnh.

Khoảng 2,7 nghìn tỷ đồng để phục vụ tổ chức bầu cử Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân.
Dành nguồn 15.000 tỷ đồng đảm bảo an ninh, an toàn tài chính quốc gia theo chủ trương của Bộ Chính trị của Trung ương.

Còn lại là các chính sách miễn giảm học phí, hỗ trợ chi phí học tập, an sinh xã hội, hỗ trợ nhiệm vụ và phát triển bảo vệ rừng, hỗ trợ nuôi trồng, khai thác hải sản.

Bộ trưởng Bộ Tài chính cho biết, tại dự thảo nghị quyết, quy định giao Chính phủ khẩn trương ban hành các văn bản hướng dẫn, chế độ chi cần thiết làm cơ sở quyết định bổ sung kinh phí cho các bộ, cơ quan trung ương, địa phương, đảm bảo thực hiện được các nhiệm vụ, chế độ, chính sách, đảm bảo đúng đối tượng, tiết kiệm, hiệu quả, tránh lãng phí.

Đối với việc phân bổ dự toán chi thường xuyên đảm bảo ưu tiên các nhiệm vụ chính trị của đất nước, chương trình mục tiêu quốc gia và vấn đề cải cách tiền lương, lương hưu, trợ cấp ưu đãi người có công, chính sách an sinh xã hội, Chính phủ báo cáo làm rõ: Phương án phân bổ ngân sách trung ương năm 2026 trình Quốc hội đã được rà soát, ưu tiên nguồn để tổ chức Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ 14, tổ chức bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ mới; các nhiệm vụ quốc phòng, an ninh, an sinh xã hội, các nhiệm vụ quan trọng của đất nước. Đồng thời, dự toán cũng dành nguồn thực hiện các Chương trình Mục tiêu Quốc gia phù hợp với năm đầu triển khai thực hiện cải cách tiền lương, lương hưu, trợ cấp ưu đãi người có công và các chính sách an sinh xã hội.

Bộ trưởng Bộ Tài chính Nguyễn Văn Thắng cho biết thêm, riêng nội dung chuyển nguồn kinh phí giai đoạn 2021 - 2025 của các Chương trình Mục tiêu

Quốc gia, Chính phủ sẽ chỉ đạo các bộ, cơ quan chủ trì trình với các cơ quan của Quốc hội để báo cáo Quốc hội thể hiện tại Nghị quyết chung của kỳ họp.

Xác định rõ các tiêu chí khi khi áp dụng cơ chế tăng phí bảo hiểm tiền gửi

Cũng trong tuần qua, Quốc hội đã thảo luận sôi nổi về nhiều dự án luật; trong đó có dự thảo Luật Bảo hiểm tiền gửi (sửa đổi). Các đại biểu tán thành với quy định của dự thảo luật về áp dụng cơ chế tăng phí bảo hiểm tiền gửi để bù đắp khoản vay đặc biệt của Ngân hàng nhà nước, để đảm bảo nguyên tắc dùng nguồn lực thị trường để xử lý vấn đề của thị trường, tránh tình trạng rút tiền hàng loạt tại ngân hàng lành mạnh; đồng thời đề nghị bổ sung quy định mang tính nguyên tắc, định hướng và ràng buộc ngay trong luật về nội dung này.

Đại biểu Nguyễn Thành Nam (Đoàn ĐBQH tỉnh Phú Thọ) phát biểu ý kiến.

Đóng góp ý kiến hoàn thiện khoản 4 Điều 36, đại biểu Nguyễn Thành Nam (Đoàn ĐBQH tỉnh Phú Thọ) cho biết, dự thảo luật đã bổ sung quy định trong trường hợp Quỹ dự phòng nghiệp vụ không đủ để chi trả, tổ chức bảo hiểm tiền gửi được Ngân hàng Nhà nước cho vay đặc biệt để chi trả. Một số đại biểu cho rằng, việc bổ sung cơ chế vay đặc biệt là một giải pháp tài chính hợp lý và thiết yếu, phù hợp với thông lệ quản trị Quỹ bảo hiểm tiền gửi quốc tế, đảm bảo tính đồng bộ, thống nhất với quy định của Luật các tổ chức tín dụng; khả năng thanh khoản tức thời và bảo vệ quyền lợi người gửi tiền. Điều này cũng ngăn chặn rủi ro lan truyền và hiệu ứng domino trong hệ thống.

Để đảm bảo tính thống nhất và chặt chẽ, đại biểu Quốc hội đề nghị đề nghị Cơ quan soạn thảo nghiên cứu rà soát quy định rõ ràng và thống nhất về các trường hợp tổ chức bảo hiểm tiền gửi được vay đặc biệt từ Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, giữa quy định tại khoản 1 Điều 38 với khoản 4, khoản 1 Điều 36 và Điều 21 của dự thảo luật.

Tại khoản 2 Điều 38 dự thảo luật quy định tổ chức bảo hiểm tiền gửi xây dựng phương án tăng phí bảo hiểm gửi để bù đắp phần vay đặc biệt của Ngân hàng Nhà nước. Các đại biểu tán thành với quy định của dự thảo luật về áp dụng cơ chế tăng phí bảo hiểm tiền gửi để bù đắp khoản vay đặc biệt. Vì khi bảo hiểm tiền gửi được Ngân hàng Nhà nước cho vay đặc biệt, việc các tổ chức tín dụng lành mạnh còn lại phải đóng góp thêm phí là cần thiết để đảm bảo nguyên tắc dùng nguồn lực thị trường để xử lý vấn đề của thị trường, tránh tình trạng rút tiền hàng loạt tại ngân hàng lành mạnh, đảm bảo niềm tin của người gửi tiền.

Tuy nhiên, nhìn ở góc độ khác, đại biểu Nguyễn Thành Nam nêu quan điểm, việc tăng phí bảo hiểm tiền gửi sẽ tác động trực tiếp đến hoạt động của các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi, làm tăng chi phí hoạt động, ảnh hưởng đến lợi nhuận của tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi, buộc các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi phải điều chỉnh kế hoạch tài chính kinh doanh. Nếu mức tăng không được kiểm soát hoặc áp dụng trong thời gian dài sẽ có thể tác động tiêu cực đến hoạt động của hệ thống các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi và tính cạnh tranh của toàn hệ thống, tạo áp lực tài chính cho các tổ chức tham gia bảo hiểm gửi.

Vì vậy, để đảm bảo các cơ chế trên được thực thi một cách hiệu quả, minh bạch và có kỷ luật thị trường, đại biểu đề nghị bổ sung, làm rõ một số quy định mang tính nguyên tắc, định hướng và ràng buộc ngay trong luật. Theo đó, trong phương án tăng phí quy định tại khoản 2 Điều 38 cần xác định rõ các tiêu chí về mức tăng phí, thời hạn áp dụng tăng phí, điều kiện áp dụng và thông báo công khai để đảm bảo tính minh bạch. Đồng thời, tạo điều kiện cho các tổ chức tham gia bảo hiểm tiền gửi chủ động lập kế hoạch kinh doanh dài hạn.

Ngoài ra, tại khoản 3 Điều 38 của dự thảo luật, cần xác định rõ trách nhiệm của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước trong việc hướng dẫn cho tổ chức bảo hiểm tiền gửi vay đặc biệt. Nội dung hướng dẫn phải thể hiện được ngưỡng điều kiện tài chính cụ thể, để tổ chức bảo hiểm tiền gửi được phép đề nghị vay đặc biệt, nhất là chỉ sau khi đã tối đa hóa các nguồn lực khác theo quy định; giới hạn mức tăng phí bảo hiểm tiền gửi tối đa để bù đắp phần vay đặc biệt; giới hạn thời gian áp dụng, phương án tăng phí, khung thời gian hoàn trả tối đa cho khoản vay đặc biệt; khẳng định khoản vay đặc biệt phải được ưu tiên tuyệt đối

sử dụng cho mục đích chi trả tiền gửi, không áp dụng vào các mục tiêu can thiệp thị trường khác. Về lâu dài, cần áp áp dụng cơ chế phí bảo hiểm tiền gửi phân biệt thay cho cơ chế phí bảo hiểm tiền gửi đồng hạng như hiện nay.

“Việc xây dựng luật và phân quyền phải đi đôi với việc thiết lập cơ chế kiểm soát chặt chẽ và hiệu quả, bằng cách bổ sung, làm rõ một số quy định mang tính nguyên tắc, định hướng và ràng buộc trong luật. Chúng ta sẽ tạo ra một hành lang pháp lý vững chắc bảo đảm khoản vay đặc biệt là một công cụ ổn định, hệ thống, hiệu quả chứ không phải là một lối thoát tài chính dễ dãi, thực hiện được mục tiêu kép là bảo vệ người gửi tiền, duy trì kỷ luật thị trường và an toàn toàn hệ thống tín dụng”, đại biểu Nguyễn Thành Nam nêu quan điểm.

Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam Nguyễn Thị Hồng giải trình, làm rõ một số vấn đề đại biểu Quốc hội nêu. Ảnh: Doãn Tấn/TXVN

Giải trình vấn đề đại biểu nêu liên quan đến quy định tăng phí bảo hiểm tiền gửi để bù đắp phần vay đặc biệt từ Ngân hàng Nhà nước, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam Nguyễn Thị Hồng cho biết, dự thảo Luật Bảo hiểm tiền gửi (sửa đổi) đề xuất: Trường hợp tổ chức Bảo hiểm tiền gửi vay đặc biệt Ngân hàng nhà nước, tổ chức Bảo hiểm tiền gửi xây dựng phương án tăng phí bảo hiểm tiền gửi để bù đắp phần vay đặc biệt Ngân hàng nhà nước và gửi Ngân hàng Nhà nước xem xét, quyết định.

Dự thảo Luật cũng đề xuất quy định về vay đặc biệt Ngân hàng Nhà nước như sau: Tổ chức bảo hiểm tiền gửi xây dựng phương án tăng phí bảo hiểm tiền gửi để bù đắp phần vay đặc biệt; sử dụng tiền trả nợ vay đặc biệt của tổ chức tín

dụng, nguồn thu từ bán giấy tờ có giá do tổ chức bảo hiểm tiền gửi nắm giữ, từ thanh lý tài sản của tổ chức tín dụng vay đặc biệt, phí bảo hiểm tiền gửi để ưu tiên hoàn trả nợ vay đặc biệt cho Ngân hàng Nhà nước.

Thống đốc Nguyễn Thị Hồng khẳng định: Việc tăng phí chỉ được thực hiện trong các trường hợp đặc biệt và khi nguồn quỹ dự phòng nghiệp vụ không đủ chi trả bảo hiểm tiền gửi, mà phải vay đặc biệt của Ngân hàng Nhà nước để chi trả cho người gửi tiền. Điều này nhằm ngăn ngừa rủi ro lan truyền và đảm bảo tốt nhất quyền lợi của người gửi tiền.

Về hạn mức bảo hiểm, theo Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Nguyễn Thị Hồng, vấn đề này phụ thuộc vào tình hình kinh tế, số dư bình quân của tiền gửi được bảo hiểm cũng như khả năng chi trả của quỹ bảo hiểm tiền gửi. “Các tiêu chí này có thể thay đổi theo từng thời kỳ và dự thảo luật giao Ngân hàng Nhà nước quy định hạn mức bảo hiểm tiền gửi để tăng cường tính chủ động, linh hoạt và phù hợp với thực tế”, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Nguyễn Thị Hồng cho biết.

Bước sang tuần làm việc thứ 5, diễn ra từ ngày 17 - 22/11, Quốc hội tiếp tục thảo luận các dự án luật; đặc biệt trong tuần làm việc này Quốc hội sẽ thảo luận một số dự thảo Nghị quyết quan trọng của Quốc hội.

Đó là: Dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về những cơ chế, chính sách đặc thù để thực hiện Nghị quyết số 71-NQ/TW ngày 22/8/2025 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo; Nghị quyết của Quốc hội về các cơ chế, chính sách để thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 72-NQ/TW ngày 9/9/2025 của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân; Dự thảo Nghị quyết của Quốc hội quy định một số cơ chế, chính sách tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong tổ chức thi hành Luật Đất đai; Dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc thù nhằm nâng cao hiệu quả công tác hội nhập quốc tế.

Theo TTXVN